

Valtuutettu Eveliina Tyyskäsén ym. valtuutettujen aloite fyysisten oppikirjojen tarjoamisesta yhdenvertaisesti kaikissa oppilaitoksissa

Kaupunginvaltuusto 11.11.2024 § 117

Valtuutettu Eveliina Tyyskäsén jätti seuraavan aloitteen:

Esitän, että Raisiossa selvitetään mahdollisuutta tarjota painettuja fyysisiä oppikirjoja vaihtoehtona digitaalisille oppimateriaaleille yhdenvertaisesti kaikissa oppilaitoksista.

Oppilaat itse toivovat yhä enemmän fyysisiä oppikirjoja, mutta käytännöt vaihtelevat oppilaitoksesta toiseen.

Joihinkin oppiaineisiin digitaaliset oppikirjat sopivat hyvin, mutta toisissa, isojen kokonaisuuksien sisäistämistä vaativissa aineissa, oppiminen on helpompaa fyysisiä kirjoja lukemalla. Myös oppilaat ovat keskenään tässä suhteessa tietenkin hyvin erilaisia.

Raisiossa 11.11.2024
Eveliina Tyyskäsén

Emma Lindqvist
Sari Suominen
Mirva Salonen
Kimmo Kosonen

Aarre Lehtonen
Pirita Efe
Niko Dahlgren

Päätös Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 427

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta 05.03.2025 § 32
1179/12.00.01/2024

Valmistelija: sivistysjohtaja Leena Laakso, perusopetuksen ja lukion rehtorit, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Raision perusopetuksessa ja lukiossa oppimateriaalivalinnat tehdään sekä pedagogisin, että didaktisin perustein. Kaikissa kouluissa on käytössä sekä painettuja, fyysisiä oppikirjoja, että sähköistä materiaalia näiden rinnalla. Digitaalisilla oppimateriaaleilla tarkoitetaan paitsi digitaalisessa muodossa olevia oppi- tai tehtäväkirjoja, myös kaikkea muuta digitaalista oppimateriaalia, jota eri kustantajat tarjoavat fyysisten kirjojen ohessa, kuten digitaalisia tehtäviä, lisätehtäviä, tehtävävastauksia, kokeita,

opettajan materiaalia sekä muuta digiopetusaineistoa. Aloitteessa mainittu digitaalinen materiaali viitannee kuitenkin lähinnä digitaalisiin oppikirjoihin.

Alakouluista lhalan koulun englannin kieliluokilla 3.–6. on käytössä sekä digi- että paperiset oppikirjat. Yläkoulussa on käytössä tällä hetkellä digitaalinen oppikirja vain oppilaanohjauksen oppiaineessa, koska oppiaineen luonne on hyvin ajassa elävä ja oppilaan ohjaukseen liittyvä tieto on alati muuttuvaa. Digitaalisuutensa vuoksi digikirja päivittyy jatkuvasti. Digikirjoja käytetään kuitenkin vain yleisopetuksen ryhmissä. Erityisopetuksen luokilla on käytössä perinteinen paperikirja oppimiseen liittyvien haasteiden vuoksi. Yläkoulussa on ollut käytössä digitaalisia oppikirjoja useissa muissakin oppiaineissa aiempina vuosina. Silloin, kuten nytkin, oppilailla on ollut mahdollisuus saada rinnalle fyysinen kirja, kun se on tapahtunut perustelluista syistä, kuten oppimisvaikeuksien vuoksi.

Lukiolla kussakin oppiaineessa on arvioitu ja valittu kilpailevien materiaalien joukosta pedagogisin perustein se oppimateriaali, joka palvelee parhaiten laadukasta oppimista. Toisessa tilanteessa oppimateriaaliksi on soveltunut paremmin digimateriaali laajan oheistarjonnan vuoksi, toisessa tilanteessa taas fyysinen kirja on ollut selvästi parempi vaihtoehto. Digitaalisia ja fyysisiä oppikirjoja voidaan käyttää opetuksessa myös rinnakkain, kuten yläkoulussa ja lukiossa on tehty. Lukiossa oppimateriaalin vaihtaminen on voinut tapahtua jopa opintojaksoitasolla, jolloin joidenkin oppiaineiden alkupään pakollisilla opintojaksoilla on käytetty kirjaa ja syventävillä opintojaksoilla digimateriaalia. Niin yläkoulussa kuin lukiossakin, digitaalisen materiaalin rinnalla on voitu käyttää myös fyysisiä kirjoja ns. käsikirjastoperiaatteella. Niin fyysisille, kuin digitaalisille kirjoille ja kaikille muillekin digitaalisille oppimateriaaleille on kaikissa kouluissa paikkansa käyttötarkoituksesta, oppiaineesta ja koulutustasosta riippuen. Huomioitavaa on, että lukiokoulutus tähtää yo-tutkintoon, johon kertaaminen tapahtuu digitaalisesti ja joka tehdään sähköisessä muodossa.

Raision perusopetuksessa oppilaiden käytössä on laajalti Chromebookit 4. vuosiluokalta lähtien. Sähköisen oppimateriaalin käyttäminen ja digitaalisten taitojen kehittäminen on yksi oleellinen osa lasten ja nuorten kasvatusta ja opetusta. Digimateriaalit eivät korvaa fyysisiä oppikirjoja tai työkirjoja ja lapsen/nuoren hienomotoristen taitojen kehittymiselle on välttämätöntä harjoittaa myös kynän käyttöä. Tästä syystä molemmilla on paikkansa tämän päivän opetuksessa.

Perusopetuksen ja lukion rehtorit esittävät, että Raision perusopetuksessa ja lukiossa kouluilla on mahdollisuus jatkossakin valita oppimateriaali pedagogisin ja didaktisin perustein. Mikäli koulussa päädytään sähköisen oppikirjan käyttämiseen jossain oppiaineessa, oppilaalle tarjotaan mahdollisuutta fyysiseen kirjaan perustelluista syistä. Perustelun asialle antaa erityisopettaja/erityisluokanopettaja tehtyään arvion tarpeesta yksittäisestä oppilaasta/opiskelijasta, joka hyötyisi fyysisestä kirjasta. Tämä toimintatapa toteutuu ja palvelee opetusta ja oppimista jo nyt perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Leena Laakso
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta antaa valtuustoaloitteeseen edellä olevan vastauksen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.